

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 106/15

Luxembourg den 23. september 2015

Forslag til afgørelse fremsat af generaladvokaten i sag C-362/14
Maximillian Schrems mod Data Protection Commissioner

Ifølge generaladvokat Bot er Kommissionens beslutning om, at den beskyttelse, der gives personoplysninger i USA, er tilstrækkelig, ikke til hinder for, at de nationale myndigheder suspenderer overførslen af oplysninger vedrørende Facebooks brugere til servere, der befinder sig i USA

Generaladvokaten er desuden af den opfattelse, at denne beslutning er ugyldig

Direktivet om behandling af personoplysninger¹ bestemmer, at overførsel af sådanne oplysninger til et tredjeland kun må finde sted, hvis det pågældende tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for disse oplysninger. Det følger videre af direktivet, at Kommissionen kan fastslå, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Når Kommissionen har vedtaget en beslutning herom, må der videregives personoplysninger til det pågældende tredjeland.

Maximillian Schrems er østrigsk statsborger og har været bruger af Facebook siden 2008. I lighed med data vedrørende de øvrige brugere, der har bopæl i Unionen, bliver alle data som Maximillian Schrems har givet til Facebook, fra Facebooks irske datterselskab, helt eller delvis overført til og opbevaret på servere, der befinder sig i USA. Maximillian Schrems har indgivet en klage til det irske datatilsyn, idet han med henvisning til Edward Snowdens afsløringer i 2013 om de amerikanske efterretningstjenesters aktiviteter (navnlig National Security Agency eller »NSA«) har gjort gældende, at amerikansk ret og praksis ikke yder nogen reel beskyttelse af de data, der overføres til USA, mod overvågning fra den amerikanske stat. Den irske myndighed afviste klagen bl.a. med henvisning til, at Kommissionen i en beslutning af 26. juli 2000² havde vurderet, at USA – inden for rammerne af den såkaldte »safe harbor«-ordning³ – sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for personoplysninger, der overføres.

High Court of Ireland, der nu skal træffe afgørelse i sagen, ønsker oplyst, om denne beslutning fra Kommissionen indebærer, at en national tilsynsmyndighed ikke kan undersøge en klage, hvori det hævdes, at et tredjeland ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og efter omstændighederne suspendere den anfægtede overførsel af oplysninger.

I sit forslag til afgørelse, der er fremsat i dag, konkluderer generaladvokat Yves Bot, at **en beslutning fra Kommissionen** om, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for personoplysninger, der overføres, **hverken udelukker eller begrænser de beføjelser, som de nationale tilsynsmyndigheder er tillagt** i medfør af direktivet om behandling af personoplysninger. Han er desuden af den opfattelse, at **Kommissionens beslutning er ugyldig**.

Generaladvokaten er indledningsvis af den opfattelse, at de nationale tilsynsmyndigheders beføjelser til at gribe ind skal bevares i deres helhed i betragtning af den vigtige rolle, som disse myndigheder spiller for beskyttelsen af oplysninger. Hvis de nationale tilsynsmyndigheder var fuldstændigt bundet af Kommissionens beslutninger, ville det selvfølgelig begrænse deres fulde

¹ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24.10.1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281, s. 31).

² Kommissionens beslutning 2000/520/EF af 26.7.2000 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om tilstrækkeligheden af den beskyttelse, der opnås ved hjælp af safe harbor-princippet til beskyttelse af privatlivets fred og de dertil hørende hyppige spørgsmål fra det amerikanske handelsministerium (EFT L 215, s. 7).

³ Safe harbor-ordningen omfatter en række principper om beskyttelse af personoplysninger, som amerikanske virksomheder frivilligt kan tilslutte sig.

uafhængighed, som de er tillagt i henhold til direktivet. Generaladvokaten konkluderer på det grundlag, at hvis en national tilsynsmyndighed finder, at en overførsel af oplysninger er til fare for den beskyttelse, som unionsborgere bør sikres ved behandlingen af deres oplysninger, har den beføjelse til at suspendere den omhandlede overførsel af oplysninger uden at skulle tage hensyn til den overordnede vurdering, som Kommissionen har anlagt i sin beslutning. Den beføjelse, som Kommissionen er tillagt ved direktivet, berører ikke de beføjelser, som i samme direktiv er tillagt de nationale tilsynsmyndigheder. Sagt på en anden måde har **Kommissionen ikke kompetence til at begrænse de nationale tilsynsmyndigheders beføjelser.**

Selv om generaladvokaten medgiver, at de nationale tilsynsmyndigheder er retligt bundet af Kommissionens beslutning, er han imidlertid af den opfattelse, at en sådan bindende virkning ikke kan medføre, at klager uden videre afvises, dvs. umiddelbart og uden at det undersøges, om den er berettiget, og dette så meget desto mere som konklusionen om, hvorvidt der sikres et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, er underlagt en delt kompetence mellem Kommissionen og medlemsstaterne. En beslutning fra Kommissionen spiller ganske vist en vigtig rolle for den indbyrdes tilnærmelse af de betingelser for overførsel af oplysninger, der gælder i medlemsstaterne, men denne tilnærmelse vil dog kun være gældende, så længe denne konklusion ikke anfægtes, bl.a. inden for rammerne af en klagesag, som de nationale tilsynsmyndigheder skal behandle i henhold til de undersøgelses- og forbudsbeføjelser, de er tillagt i direktivet.

Generaladvokaten er desuden af den opfattelse, at **medlemsstaterne skal kunne træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at beskytte de grundlæggende rettigheder**, der er sikret ved artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder **retten til respekten for privatlivet og beskyttelse af familielivet og retten til beskyttelse af personoplysninger**, når der forekommer systemmæssige mangler i det tredjeland, som personoplysningerne overføres til.

Henset til den tvivl, der er kommet til udtryk under sagen, om gyldigheden af beslutning 2000/520, mener generaladvokaten, at Domstolen bør tage stilling til dette spørgsmål og konkludere, at beslutningen er ugyldig. Det fremgår nemlig af såvel de omstændigheder, som High Court of Ireland har lagt til grund, som af Kommissionens konklusioner, at **det efter amerikansk ret og praksis er tilladt at foretage storstilet indsamling af unionsborgernes personoplysninger, som overføres, uden at disse borgere sikres en effektiv retsbeskyttelse.** Disse faktuelle konstateringer viser, at Kommissionens beslutning ikke indeholder tilstrækkelige garantier. På grund af de manglende garantier er beslutningen gennemført på en måde, der ikke opfylder de krav, der stilles i direktivet og i chartret.

Generaladvokaten er endvidere af den opfattelse, at de amerikanske efterretningstjenesters adgang til de overførte oplysninger indebærer **et indgreb i retten til respekten for privatlivet og retten til beskyttelse af personoplysninger**, der sikres ved chartret. Tilsvarende udgør det ifølge generaladvokaten **et indgreb i unionsborgernes adgang til effektive retsmidler**, der er beskyttet ved chartret, at de ikke har nogen effektiv høringsret i USA med hensyn til overvågningen og opfangningen af deres oplysninger.

Ifølge generaladvokaten **er dette indgreb i de grundlæggende rettigheder i strid med proportionalitetsprincippet, bl.a. fordi den overvågning, som de amerikanske efterretningstjenester foretager, er massiv og vilkårlig.** De amerikanske efterretningstjenesters adgang til personoplysninger omfatter nemlig generelt alle personer og alle elektroniske kommunikationsmidler samt alle overførte oplysninger (herunder indholdet af den pågældende kommunikation), uden nogen form for differentiering, begrænsning eller undtagelse under hensyn til det mål af almen interesse, der forfølges. Generaladvokaten er af den opfattelse, at et tredjeland under ingen omstændigheder kan anses for at sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau under sådanne omstændigheder, og dette så meget desto mindre som safe harbor-ordningen, således som den er defineret i Kommissionens beslutning, ikke omfatter garantier, der gør det muligt at forhindre massiv og vidtrækkende adgang til de overførte oplysninger. Der er således ingen uafhængig myndighed, der i USA kan udøve kontrol med, om der sker tilsidesættelse af principperne om beskyttelse af personoplysninger ved handlinger, der begås af offentlige aktører, såsom de amerikanske sikkerhedstjenester, i forhold til unionsborgerne.

I lyset af en sådan krænkelse af unionsborgernes grundlæggende rettigheder **burde Kommissionen** efter generaladvokatens opfattelse **have suspenderet anvendelsen af beslutningen**, også selv om Kommissionen for nærværende er i forhandlinger med USA med henblik på at bringe disse overtrædelser til ophør. Generaladvokaten anfører desuden, at når Kommissionen har besluttet at indlede forhandlinger med USA, er det netop fordi den allerede på forhånd må have vurderet, at beskyttelsesniveauet i dette tredjeland inden for rammerne af safe harbor-ordningen ikke længere var tilstrækkeligt, og at beslutningen fra 2000 ikke længere var tilpasset de virkelige forhold.

BEMÆRKNING: Generaladvokatens forslag til afgørelse er ikke bindende for Domstolen. Generaladvokaten har til opgave fuldstændig uafhængigt at foreslå Domstolen, hvorledes den pågældende sag skal afgøres. Domstolen indleder herefter sin rådslagning og afstemning, og dommen i sagen vil blive afsagt på et senere tidspunkt.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Forslaget til afgørelse](#) offentliggøres på webstedet CURIA på fremsættelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra fremsættelsen af forslaget til afgørelse er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)«

☎ (+32) 2 2964106